

Vanwege het dichte, veelal tot de 19de eeuw teruggaande spoornetwerk, is Europa uitstekend per trein te verkennen. Fotograaf Martin Kers en journalist Hans Bouman maakten voor hun boek *Rail Away Europe* vele treinreizen. Voor *Arts en Auto* selecteerden ze vijf van hun favoriete trajecten.

PORTUGAL

Linha do Douro: van Porto naar Pocinho

Porto is de vertrekplaats van de Linha do Douro, die vanaf het São Bento station door de Dourovallei naar Pocinho loopt en over een lengte van 203 km indrukwekkende uitzichten biedt op deze befaamde wijnregio. Want hier groeien de portwijn-druiven waarvan Portugals bekendste drank wordt gemaakt. Dus passeert de zilverkleurige trein onderweg voortdurend terrasachtige wijngaarden.

De Linha do Douro kwam in 1887 gereed en liep toen tot aan de Spaanse grens. Dat is niet langer zo, maar ook in zijn huidige vorm is de lijn spectaculair genoeg. Niet alleen het traject zelf maar ook de stations die eraan zijn gelegen, zijn dikwijls bijzonder de moeite waard. Het aller mooist is het station van Pinhão, dat zowel van binnen als van buiten versierd is met azulejos, het Delfts blauw van Portugal.

Vlak bij het station bevindt zich het Vintage House Hotel dat een wijnacademie huisvest. Een proeverij van de Portugese godendrank is het enige goede excuus om een treinreis langs de Douro te onderbreken. linhadodouro.net >

ZWITSERLAND EN ITALIË

Bernina Express: van Chur naar Tirano

De aanleg van spoorlijnen door het weerbarstige Zwitserse en Noord-Italiaanse landschap was geen eenvoudige zaak. De noord-zuidverbinding tussen Chur en Tirano vergde 196 bruggen en 55 tunnels; soms zijn er hellingen van 70 promille.

Het traject van de Bernina Express staat garant voor een buitengewoon spectaculaire reis die een hele dag duurt en die plekken aandoet die met de auto volstrekt ontoegankelijk zijn. Tot de absolute hoogtepunten behoort het Landwasser Viaduct. De trein komt hier uit een kaarsrechte, steile rotswand, rijdt dan in een bocht over het 136 meter lange en 65 meter hoge viaduct en verdwijnt vervolgens weer in een 200 meter lange tunnel.

De laatste spectaculaire attractie van de Bernina Express bevindt zich vlak bij Brusio: om de grote hoogte te overbruggen is hier een schitterend keuviaduct gemetseld. Het effect is dat de trein als het ware onder zichzelf doorrijdt. Niet lang na Brusio passeert de Bernina de grens met Italië. Met dank aan de bergen heerst hier een mediterraan microklimaat, zodat het er ook 's winters verrassend aangenaam kan zijn. rnh.ch

DUITSLAND

Linksrheinische Bahn: van Keulen naar Mainz

In de trein gezeten hoef je alleen maar links en rechts omhoog te kijken om te beseffen hoe lang de Rijn al de levensader van Europa is: overal staan kastelen en ruïnes – om de route te verdedigen en natuurlijk om tol te heffen voor het gebruik van de rivier. Alleen al op het gedeelte tussen Rudesheim en Koblenz – een traject van 60 km – zijn er meer dan dertig te vinden. Om die reden noemen de Duitsers dit deel de 'romantische Rhein'.

Langs beide oevers van de rivier lopen spoorlijnen. Er rijden snelle ICE-treinen over, hier overigens minder snel dan elders vanwege de vele bochten in het traject. En natuurlijk zijn er de regionale boemels, die meer gelegenheid bieden te genieten van de schoonheid van de omgeving. De Loreleirots bijvoorbeeld, waar de onweerstaanbare Duitse sirene met haar lieflijke gezang de arme schippers het hoofd op hol bracht en hen op de rotsen te pletter liet varen. Of kwam het door de Riesling, waarvoor de druiven hier overal op de oevers worden geteeld? bahn.de

ENGELAND

North Yorkshire Moors Railway: van Pickering naar Whitby

De North Yorkshire Moors Railway is de populairste *heritage train* van heel Groot-Brittannië en misschien wel van de hele wereld. Heritage trains, museumtreinen: het is een verschijnsel dat overal voorkomt, maar nergens zo uitbundig en vitaal als in Engeland. Logisch, want dit is de bakermat van het spoor.

Ruim een kwartier na vertrek uit Pickering arriveert de trein in Levensham. Daar is te zien hoe de seinwachter en de machinist tokens uitwisselen: een ritueel dat deel uitmaakte van het Victoriaanse veiligheidssysteem dat frontale botsingen tussen treinen moest voorkomen.

De trein rijdt door een streek die met zijn barse heuvels en glooiende heidegebieden ontzag afdwingt. Je ziet er meteen aan af dat het leven hier nooit gemakkelijk is geweest.

Het station van Goathland is een beetje de ster van de North Yorkshire Moors Railway. Het figureerde in vele films, onder meer als Zweinsveld in de *Harry Potter*-films.

Na Goathland gaat het langzaam heuvelafwaarts, richting het historische kuststadje Whitby, waar de geest van graaf Dracula de reiziger opwacht. nymr.co.uk

Lezersvoordeel

De Treinreiswinkel biedt *Arts en Auto*-lezers bij boeking van een (individuele) treinreis rondom de in dit artikel genoemde trajecten, de volgende voordelen:

Norway in a nutshell (6 dagen - vanaf € 634,- p.p.): gratis upgrade naar de Komfort klasse;

Nachttrein naar Lissabon (11 dagen - vanaf € 855,- p.p.): gratis upgrade naar de Gran klasse met d/wc

Duitsland Romantiek (6 dagen - vanaf € 480,- p.p.): gratis lunch tijdens bootreis Boppard-Assmanshausen

Graubünden en Bernina Express (5 dagen - € 549,- p.p.): gratis upgrade naar 1e klasse Bernina Express

Highlights of England (6 dagen - € 655,- p.p.): gratis Citytour York

Deze **Arts en Auto-voordelen** gelden bij boeking in de maand juli, met vertrek in de periode van 9 juli t/m 31 oktober 2014. Vermeld bij boeking: 'Arts en Auto'. Voor meer informatie en boekingen 071 516 12 52; treinreiswinkel.nl/artsenauto

Boekaanbieding

In *Rail Away Europe* doen Hans Bouman en Martin Kers verslag van de 22 mooiste treinroutes in Europa. Lezers van *Arts en Auto* kunnen dit boek (winkelwaarde € 39,90) voor slechts € 25,- (inclusief verzendkosten) rechtstreeks bij de auteurs bestellen. Mail uw bestelling naar info@hansbouman.nl. U betaalt achteraf; u ontvangt een factuur bij het boek.

NOORWEGEN

Flåmsbana: van Myrdal naar de Aurlandfjord

De Flåmsbana staat garant voor een spectaculaire treinrit van het in de bergen gelegen Myrdal, via een ruig en afwisselend landschap van rotsen, riviertjes, bossen en watervallen, naar de Aurlandfjord, een uitloper van de grootste fjord ter wereld, de Sognefjord. De trein volgt een traject van slechts 20 km, maar doet daar toch ongeveer een uur over. De reden: gedurende 80 procent van de reis daalt of stijgt de trein maar liefst 55 promille. "Deze trein is voorzien van maar liefst vijf onafhankelijk van elkaar opererende remsystemen!", roept de conducteur door de intercom.

De vijfvoudige remtechnologie mag dan optimale veiligheid bieden, op één 'gevaar' heeft zij geen vat: dat van bosnimf Huldra, die zich volgens de folklore in de streek ophoudt. Verleid worden door Huldra kan het einde betekenen. Gelukkig geldt dat niet bij het zien van de als bosnimf verklede balletstudentes die 's zomers tegen de achtergrond van de Kjosfossen-waterval bij dromerige muziek hun charmes tentoonspreiden. De trein komt er even voor tot stilstand. flaamsbana.no